

ስለምንታይ መጽናዕታዊ ምርምር?

ነዚ ዝስዕብ ንምፍላጥ/ምርኩብ

- * እቲ ቁልዓ እንታይ ከገብር ይኸእል እንታይ ከ ከገብር የጸግሞ
- * እቲ ቁልዓ እንታይ ደገፍን ሓገዝን የድልዮ
- * እቲ ቁልዓ ናይ ኣእምሮአዊ ዕቤት ስንክልና እንተ ኣለዎ ኮይኑ

እቲ መጽናዕታዊ ምርምር ነዚ ዝሰዕብ ዘጠቓልል እዩ

ዝርርብ ምስቲ ቁልዓ/መንእሰይ

ገምጋም ምዕባለ ክሳብ
ሕጂ ግዜ ዝነበረ

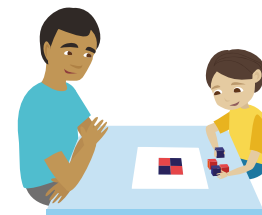
ዝርርብ ምስ ወላዲ

መርመራ ብሓኪም

ሓበሬታ ካብ መውከለ ሕጻናት
ወይ ቤት-ትምህርቲ

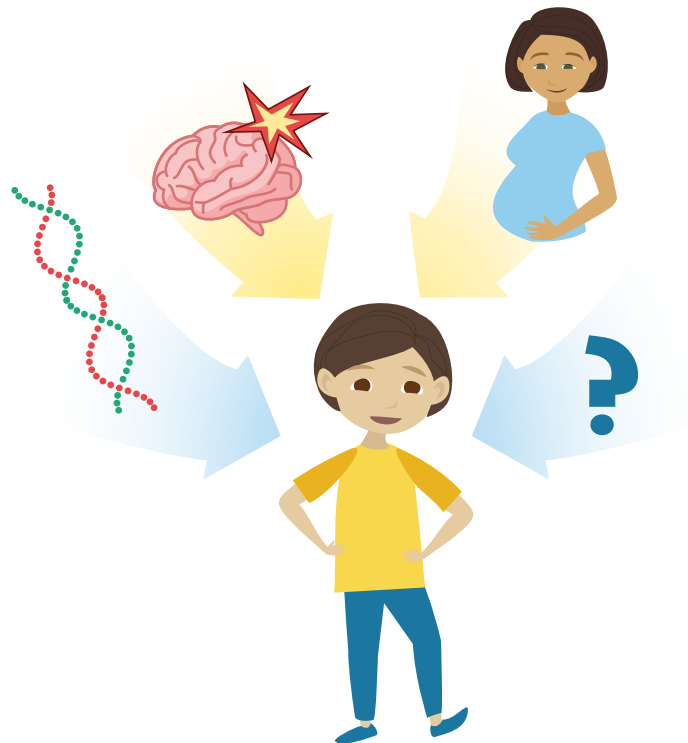

መርመራ ብናይ ስነ-አእምሮ ክኢላ

ስለምንታይ እዮም ገለ ገለ ሰባት ናይ ኣእምሮኣዊ ዕቤት ስንክልና ዘለዎም፡

- * ካብ ስድራቤት ዝውረስ (ጂን)
- * መገዳእቲ
- * ሕማም

ኩሉ ሰብ ፍሉይ (unike) እዩ

ኩሉ ሰብ ናይ ገዛእ ርእሱ ባህርይት፡ መንፋዓትን፡ ድኽመትን ድሌትን ኣለዎ

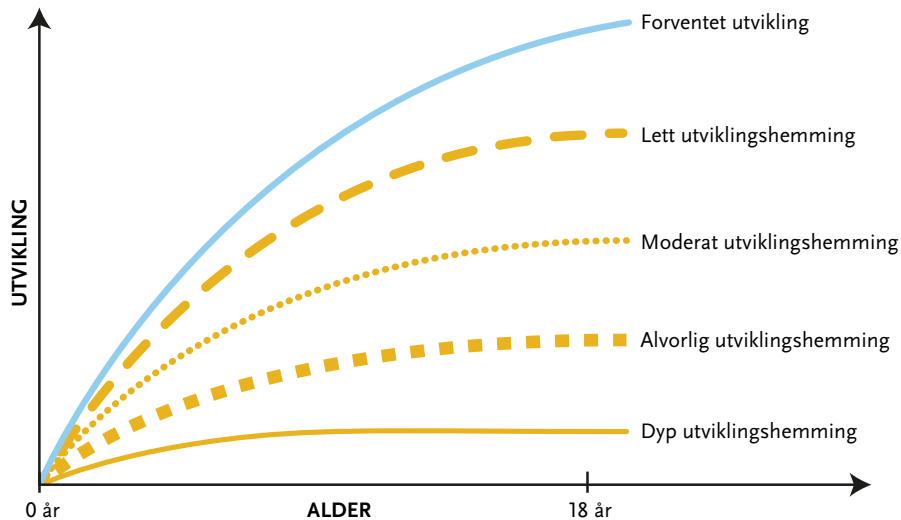
ምዕባለ

- ✦ ቁልዑ ዝተፈላለዩ ቅልጣፊ ደረጃ እዮም ዝምዕብሉ - ገሊኡቶም ቀልጢፎም ይመሃሩ ገሊኡቶም ከኣ ዝያዳ ግዜ የድልዮም
- ✦ ቁልዑ ከሳብ ከንደይ ከበድቲ ዝኾኑ ሜላታት ክመሃሩ ይኽእሉ ይፈላለ እዮ።

ደረጃታት ናይ ምዕባለ ስንክልና

- * ናይ ኣእምሮአዊ ምዕባለ ስንክልና ካብ ቀሊል ክሳብ ልዑል ደረጃ ይግለጽ
- * እቲ ሓገዝ ኣብ ደረጃ እቲ ናይ ምዕባለ ስንክልናን ከምኡ ውን እቲ ሰብ ካልእ ተወሳኺ ሕግማት ወይ ጸገማት እንተ ሃልይዎ ዝምርከቡ እዩ

መንእሰይን ዓቢን ትኽኑሉ ግዜ

ብዙሓት ብዛዕባ መጻኢ ሕቶታት ኣለዎም

- ✦ ትምህርቲ
- ✦ ስራሕ
- ✦ ናይ ዕረፍቲ ግዜ
- ✦ ኣዕሩኽ/መሓዙት
- ✦ ኣፍቃሪ/ት
- ✦ ባዕልኻ ምውሳን
- ✦ ቁጠባ/ኤኮኖሚ
- ✦ መንበሪ ገዛ
- ✦ ጥዕና
- ✦ ፍቓድ መምርሒ መኪና
- ✦ ጸታዊ ስምዒት

ነባሪ ኹነት

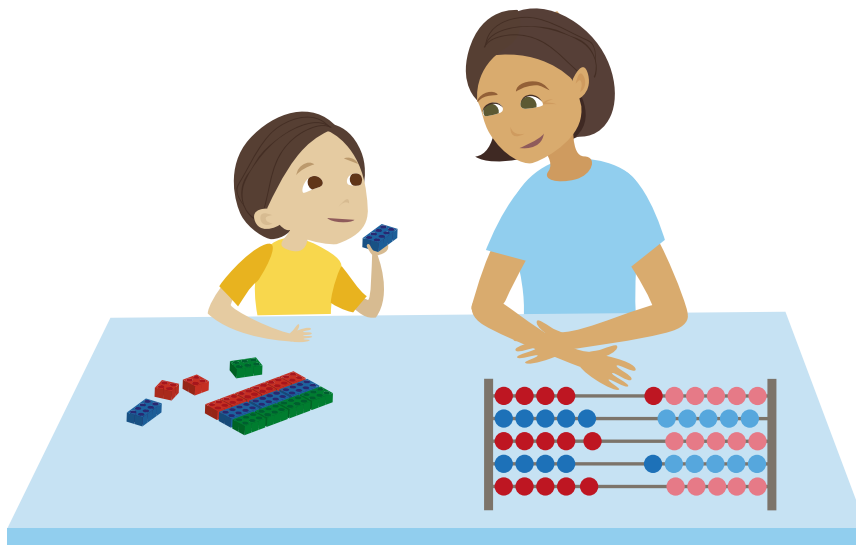
- ✦ ናይ ኣእምሮኣዊ ምዕባል ስንክልና ኣብ ሕይወት ክሳብ ዘለኻ ምሳኻ ዝነበር እዩ
- ✦ እዚ ሕማም ኣይኮነን፡ ከም ጉንፋዕ ዝገድፍ ኣይኮነን
- ✦ ናይ ኣእምሮኣዊ ምዕባል ስንክልና ኩሉ ብግዳም ዝርእ ክኸውን ግድን ኣይኮነን
- ✦ ጽቡቕ ሓገዝ ምርካብን ባይታ ምጥጣሕ ጽቡቕን ንጡፍን ህይወት ንኺህሉ ኣገዳሲ እዩ

ምምሃር

- ✦ ክብደት ዕዮታት ምስ ዓቕሚኻ ዝመጣጠኑ ክኾኑ ኣለዎም
- ✦ ዝያዳ ግዜ የድልዮ
- ✦ ንሓደ ነገር ብተደጋጋሚ ብምግባር ዝሓሸ ክመሃር ይኽእል
- ✦ ብግብራዊ ተመክሮ ብቐሊሉ ክመሃር ይኽእል

ምሕሳብን ጸገማት ምፍታሕን

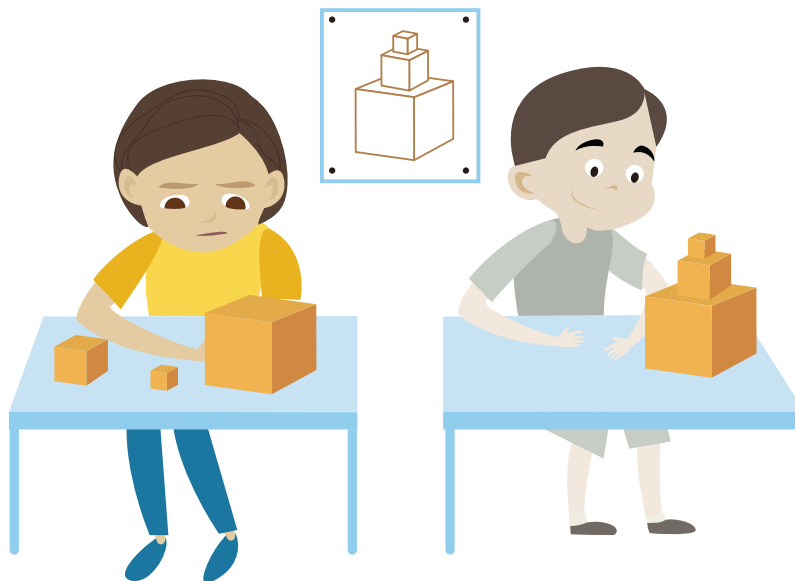
እቶም ዘጸግሙ ክኾኑ ዝኽእሉ

- * ነቲ ኣቐዲሙ ዝተመሃሮ ብሓዲሽ መንገዲ ወይ ብኻልእ ኮነታት ምጥቃም
- * ንሓደ ዕዮ ኣብ መደምደምታ ንምብጻሕ/ምውዳእ መደብ ምውጻእ
- * ንክርእዮ ወይ ክሕዞ ዘይክእል ነገር ምርዳእ

ደረጃ ቅልጣፊ

ንሓደ ነገር ንምግባር ምሕሳብ፡ ምርዳእን ምትግባሩን ንውህ ዝበለ ግዜ የድልዮም

ኢቻልቦ

እቶም ዘጸግሙ ክኾኑ ዝኽእሉ

- * ኣብ ሓደ ዕዮ ነዊሕ ግዜ ምውሳድ
- * ኣብ ሓደ እዋን ብዛዕባ ዝተፈላለዩ ነገራት ምሕሳብ
- * ኣብ ሓደ እዋን ብዙሕ መልእኽትታት ምቕባል ምኽኣል

ቋንቋ

- ✦ መብዛሕትኡ ግዜ ሓደ ነገር ንምባል ዝያዳ ግዜ የድልዮም
- ✦ ውሑድ ከበድቲ ቃላት ይጥቀሙ
- ✦ ሓጻርቲ ምሉእ ሓሳባት ይጥቀሙ
- ✦ ካልኣት ነዊሕ ምሉእ ሓሳባትን ከበድቲ ቃላትን ክጥቀሙ ከለዉ ንምርዳእ የጸግሞም
- ✦ ካልኣት ሓደ ነገር ክብሉ ከለዉ እቲ ዝብልዎን እቲ ዝሓሰብዎን ካልእ ትርጉም ዘለዎ፣ ንኣብነት "ምዝላል ምሳሕ" ንምርዳእ የጸግሞም
- ✦ ገሊኦም ድማ ከም ብስእሊ፡ ብኡድ ምልክት ብምግባር ወይ ካልእ መንገድታት ዝረዳድእሉ የድልዮም

ምስ ማሕበራዊ ከባቢኻ ምልምማድ

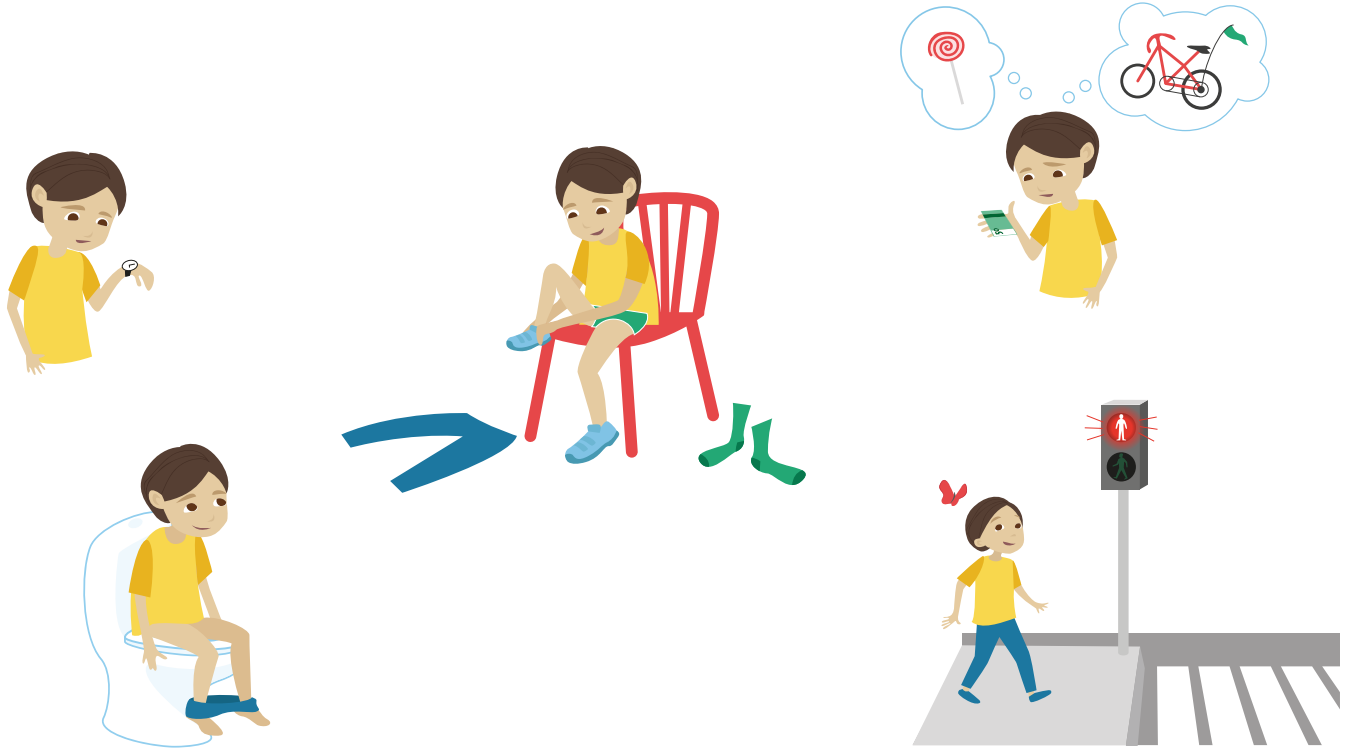
እቶም ዘጸግሙ ክኾኑ ዝኽእሉ

- ✦ ኣብ ጸወታ ምስ ካልኣት ብኸመይ ከም ትሕወስ ምፍላጥ
- ✦ ሕግታት ጸወታ ምርዳእን ምምሃርን
- ✦ ኣዕሩኽ ምጥራይን ምዕቃብን
- ✦ ንኸይትታለል ወይ ንኸይትምዘመዝ ደረት ምግባር

ኑብሰኻ ምኽኣል

ብዝተኻእለ መጠን ርእሶም ንምኽኣል ባይታ ክጥጥሉሎምን ዝያዳ ልምምድ ክገብሩን የድልዮም

ስምዒታት

ገለጻም ስምዒታት ምልላይን፡ ምግላጽን ምቀጽጻርን አጸጋሚ ኮይኑ እዩ ዝመስሎም

ስምዒታትን ደረጃ ንጥፊታት ምቀጽጻር ዘጸገማት፡ ናብ ናይ ጠባይ ጸገማት ወይ ናብ ኣእምሮአዊ ጸገማት ወይ ናብ ክልቴኡ ከምርሖም ይኸእል

ደረጃ ንጥፈታት

ገሊላቶም ደረጃ ንጥፈታቶም ከመጣጥኑን ከስተካኹልን የጸግጥም ፣ ገሊላቶም ኣዝዮም ንቑሓት ከኾኑ ከለዉ ገሊላም ከኣ ኣዝዮም ህዱኣት እዮም

ስምዒታትን ደረጃ ንጥፈታት ምቀጽጻር ዘጸገማት፡ ናብ ናይ ጠባይ ጸገማት ወይ ናብ ኣእምሮአዊ ጸገማት ወይ ናብ ክልቴኡ ከምርሖም ይኸእል

ምምሃር

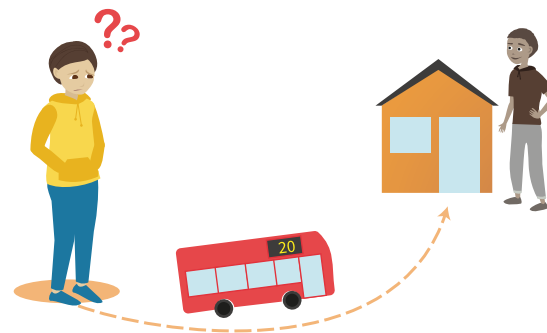
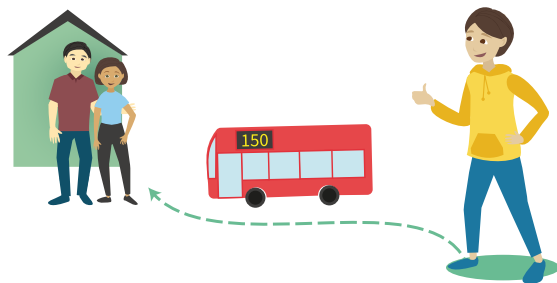
- * ክብደት ዕዮታት ምስ ዓቕሚኻ ዝመጣጠኑ ክኾኑ ኣለዎም
- * ዝያዳ ግዜ የድልዮ
- * ንሓደ ነገር ብተደጋጋሚ ብምግባር ዝሓሸ ክመሃር ይኽእል
- * ብግብራዊ ተመክሮ ብቐሊሉ ክመሃር ይኽእል

ምሕሳብን ጸገማት ምፍታሕን

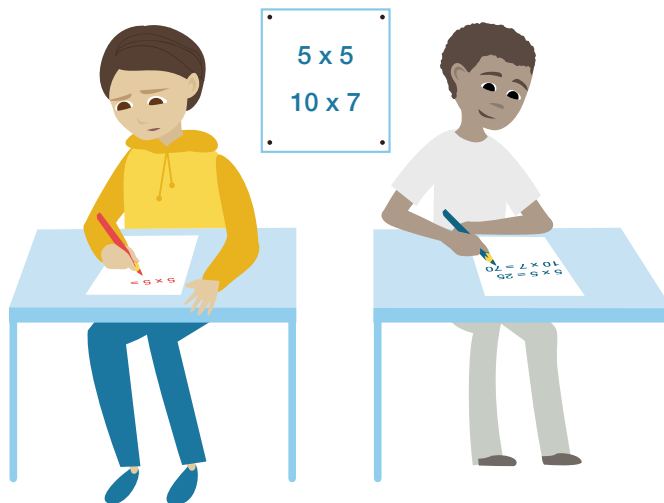
እቶም ዘጸግሙ ክኾኑ ዝኽእሉ

- * ነቲ ኣቐዲሙ ዝተመሃሮ ብሓዲሽ መንገዲ ወይ ብኻልእ ኮነታት ምጥቃም
- * ንሓደ ዕዮ ኣብ መደምደምታ ንምብጻሕ/ምውዳእ መደብ ምውጻእ
- * ንክርእዮ ወይ ክሕዞ ዘይክእል ነገር ምርዳእ

ደረጃ ቅልጣፊ

ንሓደ ነገር ንምግባር ምሕሳብ፡ ምርዳእን ምትግባሩን ንውህ ዝበለ ግዜ የድልዮም

ኢቻልቦ

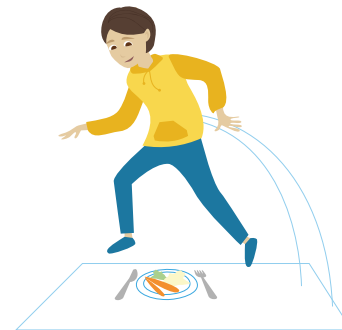
እቶም ዘጸግሙ ክኾኑ ዝኽእሉ

- * ኣብ ሓደ ዕዮ ነዊሕ ግዜ ምውሳድ
- * ኣብ ሓደ እዋን ብዛዕባ ዝተፈላለዩ ነገራት ምሕሳብ
- * ኣብ ሓደ እዋን ብዙሕ መልእኽትታት ምቕባል ምኽኣል

ቋንቋ

- ✦ መብዛሕትኡ ግዜ ሓደ ነገር ንምባል ዝያዳ ግዜ የድልዮም
- ✦ ውሑድ ከበድቲ ቃላት ይጥቀሙ
- ✦ ሓጻርቲ ምሉእ ሓሳባት ይጥቀሙ
- ✦ ካልኣት ነዊሕ ምሉእ ሓሳባትን ከበድቲ ቃላትን ክጥቀሙ ከለዉ ንምርዳእ የጸግሞም
- ✦ ካልኣት ሓደ ነገር ክብሉ ከለዉ እቲ ዝብልዎን እቲ ዝሓሰብዎን ካልእ ትርጉም ዘለዎ፣ ንኣብነት "ምዝላል ምሳሕ" ንምርዳእ የጸግሞም
- ✦ ገሊኦም ድማ ከም ብስእሊ፡ ብኢድ ምልክት ብምግባር ወይ ካልእ መንገድታት ዝረዳድእሉ የድልዮም

ምስ ማሕበራዊ ከባቢኻ ምልምማድ

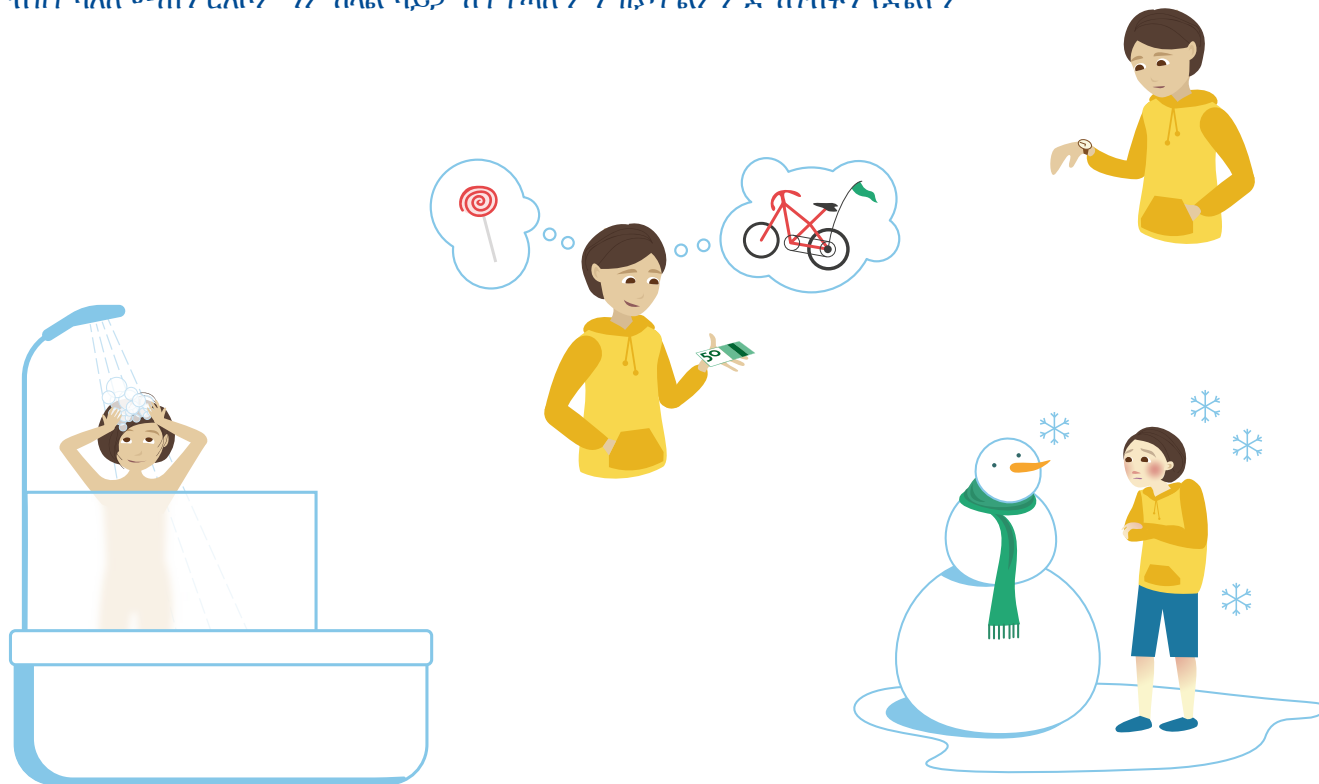
እቶም ዘጸግሙ ክኾኑ ዝኽእሉ

- ✦ ማሕበራዊ ሕግታት ምርዳእን ንናይ ካልኦት ምልክታት ምትርጓምን
- ✦ ኣዕሩኽ ምጥራይን ምዕቃብን
- ✦ ብዛዕባ እንታይ ክትዘራረብ ከም ዘለካ ምፍላጥን ንኻልኦት ከ እንታይ ተካፍል ምፍላጥ
- ✦ ንኸይትታለል ወይ ንኸይትምዘመዝ ደረት ምግባር

ኑብስኻ ምኽኣል

ብዙተኻእለ መጠን ርእሶም ንምኽኣል ባይታ ክጥጥሓሎምን ዝያዳ ልምምድ ክገብሩን የድልዮም

ስምዒታት

ገለጻም ስምዒታት ምልላይን፡ ምግላጽን ምቀጽጻርን አጸጋሚ ኮይኑ እዩ ዝመስሎም

ስምዒታትን ደረጃ ንጥፊታት ምቀጽጻር ዘጸገማት፡ ናብ ናይ ጠባይ ጸገማት ወይ ናብ ኣእምሮአዊ ጸገማት ወይ ናብ ክልቴኡ ከምርሖም ይኸእል

ደረጃ ንጥፈታት

ገሊላቶም ደረጃ ንጥፈታቶም ከመጣጥኑን ከስተካኹልን የጸግሞም ፣ ገሊላቶም ኣገዢቶም ንቑሓት ከኹኑ ከለዉ ገሊላም ከኣ ኣገዢቶም ህዱኣት እዮም

ስምዒታትን ደረጃ ንጥፈታት ምቀጽጻር ዘጸገማት፡ ናብ ናይ ጠባይ ጸገማት ወይ ናብ ኣእምሮአዊ ጸገማት ወይ ናብ ክልቴኡ ከምርሒም ይኸእል

